

zódokat, de Kínában például felirattal vetítettek több részt különböző kulturális rendezvényeken. Érdekesség, hogy Franciaországban mozikban láthatták a gyerekek, és még színes foglalkoztató füzeteket is készítettek az előadásokhoz.

Több oldalt töltene meg a Mátyás-mesék eredettörténete, a Mátyás-folklór kialakulása hazánkban és a szomszédos országokban, hiszen több mint 100 ismert történet foglalkozik egykori királyunkkal.

A meséket mondák felhasználásával Kőszegi Ábel és ifj. Újváry László írták, a filmeket ifj. Újváry László rendezte. A narrátor szerepére Helyei László színművészt kértük fel, mert többek szerint még fizikai hasonlóság is volt közte és Mátyás között.

Összességében elmondható, hogy *A Magyar népmesék* és a *Mesék Mátyás királyról* rajzfilmsorozatok a magyar történelem és kultúrtörténet olyan értékeit mentik meg és adják tovább filmes eszközökkel, amelyek nemcsak a magyar, hanem a világ bármely pontján élő néző számára is élményt jelentenek.

Domokos Mariann: Népmesék, könyvmesék és ponyvamesék a 19. századi magyar nyelvű írásbeliségben¹

Az előadás a magyar népmeséket a történeti szövegfolklorisztika nézőpontjából teszi vizsgálati tárgyá, középpontban helyezve e mesék 19. századi nyomtatott szövegelőzményeit. Az írásbeliség közvetítette meseszövegek utat találtak az alsóbb társadalmi rétegek néphagyománya felé, és néhány esetben azokból bizonyíthatóan magyar népmeseszövegek váltak. A magyar falvak lakóinak többsége a 19. század második felében kezdett el nagy

¹ Az előadás alapját képező kutatásokat a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj valamint az NKFIH a 124746 *Népmesék és könyvmesék történeti szövegfolklorisztikai vizsgálata a magyar nyelvű nyomtatott írásbeliségben. A Grimm testvérek és Arany László meséinek 19. századi populáris recepciója* c. pályázat keretében támogatta.

arányban írni és olvasni tudóvá válni. A 19. század végére már az olvasók rendelkezésére állt a nyomtatott írásbeliségnek egy olyan vegyes, többek között népmesegyűjteményeket, mesefordításokat, iskolai olvasókönyveket, ponyvanyomtatványokat és folyóiratokat is magába foglaló korpusza, melyek ténylegesen befolyásolták a szájhagyományozó szóbeliséget. Az előadás ezekre az írott meseszövegekre, valamint ezek szóbeliséggel való kölcsönhatására szeretné ráirányítani a figyelmet.

Kríza Ildikó: A Mátyás-hagyomány népszerűségének eredete

A magyar népköltészet legnépszerűbb történeti hőse Mátyás király. Jól bizonyítja ezt a megszámlálhatatlan monda, mese, anekdota, sok-sok regény, megannyi tanulmány. A népmese napja konferenciáján e hatalmas népköltészeti anyag legfontosabb csoportjainak történeti vonatkozásait szeretném bemutatni. Az igazságos, okos, tréfakedvelő, bajvívó, kalandokba bonyolódó, bőkezű adakozásról híres király sokszínű alakja jelenik meg a folklórban, melynek előzményeit a történeti források is őrzik. A legrégebbi folklóradatok 15. században kerültek feljegyzésre, amelyek a későbbi évszázadokban átalakultak, kibővültek, és korunk néphagyományában Mátyás király nevével a nemzetközi folklórból ismert típusokkal kiegészülte. A szájhagyomány hiteles feljegyzése előtti időkből származó adatokban a történelmi hős alakja az évszázadok során az adott kor igénye, ízlése szerint alakult és a kor elvárásai szerint változott, de az okos, igazságos, az élet örömeit kedvelő, viszontagságokban utat kereső reneszánsz király alakja népszerű mind a magyar, mind a környező népek folklórában.